

Dávkový systém zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců

Zaměstnanec, který utrpěl poškození zdraví v důsledku pracovního úrazu, náleží podle § 17 odst. 1 zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců ze systému tyto dávky:

- **úrazový příplatek**

Zaměstnanec má nárok na úrazový příplatek k náhradě mzdy nebo platu, nebo k nemocenskému, je-li následkem poškození zdraví pracovním úrazem uznán dočasně práce neschopným.

Výše úrazového příplatku

- k náhradě mzdy (platu) se stanoví jako rozdíl mezi součtem denních výpočtových základů za kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti a náhradou mzdy nebo platu v tomto období,
- k nemocenskému se stanoví jako rozdíl mezi denním výpočtovým základem a plnou denní výší nemocenského.

Denním výpočtovým základem pro úrazový příplatek se rozumí denní vyměřovací základ zaměstnance stanovený pro účely nemocenského pojištění před vznikem poškození zdraví snížený o 23 %; přitom se nepoužijí ustanovení o úpravě denního vyměřovacího základu (redukční hranice).

- **úrazové vyrovnání**

Zaměstnanec má při poškození zdraví pracovním úrazem nárok na jednorázové úrazové vyrovnání, pokud míra jeho poškození zdraví přesahuje 10 % a nedosahuje 33 %. Úrazové vyrovnání se přiznává na základě posouzení míry poškození zdraví a přiznává se nejdříve však ode dne následujícího po dni skončení dočasné pracovní neschopnosti z důvodu tohoto poškození zdraví.

Výše úrazového vyrovnání se určí procentem míry poškození zdraví ze čtyřadvacetinásobku měsíčního výpočtového základu. Měsíčním výpočtovým základem se rozumí třicetinásobek denního výpočtového základu zaměstnance.

- **úrazová renta**

Zaměstnanec má při poškození zdraví pracovním úrazem nárok na úrazovou rentu, pokud míra poškození jeho zdraví činí nejméně 33 %. Úrazová renta se přiznává na základě posouzení míry poškození zdraví a náleží zaměstnanci do dne předcházejícího dni, od kterého je přiznán starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění, nejdéle však do konce kalendářního měsíce, ve kterém zaměstnanec dovršil 65 let věku.

Výše úrazové renty je dána mírou poškození zdraví zaměstnance. Jestliže míra poškození zdraví zaměstnance dosahuje

- nejméně 33 %, avšak nedosahuje 66 %, měsíční výše úrazové renty se určí procentem míry poškození zdraví zvýšeným o 34 % z měsíčního výpočtového základu,

- nejméně 66 %, měsíční výše úrazové renty se určí ve výši měsíčního výpočtového základu.

Měsíčním výpočtovým základem se rozumí třicetinásobek denního výpočtového základu zaměstnance.

- **bolestné**

Zaměstnanec má nárok na bolestné za bolest způsobenou poškozením zdraví pracovním úrazem. Bolestí se pro tyto účely rozumí tělesné a duševní strádání způsobené poškozením zdraví. Nárok na bolestné se přiznává na základě lékařského posudku o bodovém ohodnocení bolesti.

Výše bolestného se stanoví jako součin počtu bodů a hodnoty bodu.

- **příspěvek za ztížení společenského uplatnění**

Zaměstnanec má nárok na příspěvek za ztížení společenského uplatnění způsobené poškozením zdraví pracovním úrazem. Ztížením společenského uplatnění se rozumí nepříznivý vliv poškození zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a jeho následků, které jsou trvalého rázu, na sociální uplatnění zaměstnance, zejména na uspokojování jeho životních, pracovních, vzdělávacích a sociálních potřeb. Nárok na příspěvek za ztížení společenského uplatnění se přiznává na základě lékařského posudku o bodovém ohodnocení ztížení společenského uplatnění.

Výše příspěvku se stanoví jako součin počtu bodů a hodnoty bodu.

- **náhrada nákladů spojených s léčením**

Orgán úrazového pojištění hradí účelně vynaložené náklady spojené s léčením zaměstnance z důvodu poškození zdraví pracovním úrazem, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Účelně vynaloženými náklady spojenými s léčením jsou zejména náklady vynaložené zaměstnancem nebo oprávněným na:

- a) úhradu za léčivé přípravky,
- b) zdravotnické prostředky,
- c) hrazenou lázeňskou léčebně rehabilitační zdravotní péči,
- d) úhradu úkonů a nákladů nehrazených zdravotních služeb, pokud byly nezbytné pro odstranění následků poškození zdraví,
- e) zvýšené náklady na dietní stravování, jestliže stav zaměstnance dietní stravování vyžaduje.

V případě, že v důsledku pracovního úrazu **postižený zaměstnanec zemře**, náleží pozůstalým tyto dávky:

- **náhrada nákladů spojených s pohřbem**

Náklady spojené s pohřbem jsou náklady účtované pohřebním ústavem, náklady na nájem hrobového místa, náklady na zřízení pomníku nebo desky a úpravu hrobu, cestovní výlohy a jedna třetina přiměřených nákladů na smuteční ošacení; náklady na smuteční ošacení a cestovní výlohy se však hradí jen osobám blízkým zaměstnanci.

Náklady spojené s pohřbem se hradí do výše desetinásobku pohřebného podle zákona o státní sociální podpoře.

- **jednorázový příspěvek pozůstalému**

Jednorázový příspěvek pozůstalému náleží pozůstalému manželovi a nezaopatřenému dítěti, a to každému ve výši 240 000 Kč; rodičům zemřelého zaměstnance, jestliže žili se zaměstnancem v domácnosti, v úhrnné výši 240 000 Kč.

- **úrazová renta pozůstalého**

Pozůstalý, jemuž zaměstnanec, který zemřel následkem poškození zdraví pracovním úrazem, poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu, má nárok na úrazovou rentu pozůstalého.

Měsíční výše úrazové renty pozůstalého činí 40 % měsíčního výpočtového základu zaměstnance. Měsíčním výpočtovým základem se rozumí třicetinásobek denního výpočtového základu zaměstnance.

Z úrazového pojištění může být, za podmínek stanovených zákonem, poskytnuta i **věcná dávka ve formě rehabilitace v úrazovém pojištění**. Rehabilitace v úrazovém pojištění v současném znění zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců upravena jen velmi rámcově, takže zcela neřeší problém s věcným vymezením obsahu rehabilitace a způsobu jejího provádění. Podle současného znění zákona má těžiště této úpravy spočívat v prováděcí vyhlášce, která má být vydána podle § 97 odst. 2 písm. c) zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon tedy přesunul řešení problému do prováděcího předpisu. V rámci budoucí právní úpravy by musel být tento problém (podle zvolené legislativní varianty) vyřešen.